

Parlamentul
Republicii Moldova

MN nr. 02/02-91

27 iunie 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii culturii nr. 413/1999.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>257</u>		
" <u>28</u> "	<u>06</u>	<u>2022</u>
Ora _____		

Deputați în Parlament

Marcela Nistor *Nistor*

Roude Mariya
Vitali Gavrouc

Sinchevici Eugeniu
Davidovici Natalia
Victor Spănu
Pancu Maria
Vitalie Jacut
Colineu Aue

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Legii culturii nr.413/1999

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art. I - Legea culturii nr. 413/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.83-86/401 din 05.08.1999), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 se completează cu noțiuni noi cu următoarea semnificație:

Voucher cultural pentru tineri – bilet digital, cu echivalent bănesc, contabilizat în contul virtual al beneficiarului, netransmisibil, care asigură accesul la servicii și produse culturale, oferite de către prestatorii de servicii;

Casă de cultură – organizație de cultură, cu sau fără personalitate juridică, care desfășoară activități în domeniul cultural, prestează servicii culturale, inițiază proiecte culturale și are drept scop asigurarea intereselor culturale ale comunității.”

2. Articolul 8 se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

d) asigură finanțarea anuală din bugetul de stat a voucherului cultural pentru tineri, prin intermediul Ministerului Culturii.

3. La art. 19, se introduce alin. (2¹) cu următorul conținut:

„(2¹) Casele de cultură pot fi create de către autoritatea administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale și de către instituții de stat. Desfășurarea activității, organizarea și administrarea caselor de cultură se efectuează în conformitate cu Regulamentul-cadru aprobat de Guvern.”

4. Articolul 21 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

(3) Mecanismul și modul de acordare și utilizare a voucherelor culturale se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern.

Art. II – (1) Prezenta lege intră în vigoare după o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- b) va elabora și va aproba normele metodologice de aplicare a modificărilor din proiectul de lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul legii pentru completarea Legii culturii
nr.413/1999

1. Denumirea autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege a fost elaborat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și are ca scop facilitarea accesului tinerilor la serviciile culturale și eficientizarea managementului instituțiilor culturale prin implementarea Programului național "Voucher Cultural".

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de act normativ a fost identificată în procesul de examinare a tendințelor de integrare a tinerilor în viața culturală și totodată a necesității de susținere a instituțiilor culturale.

Conform datelor BNS indicele consumului cultural în perioada 2015-2020 a scăzut cu 20,1%. În teatre numărul de spectatori s-a redus de la 433 mii în anul 2016 până la 346 mii în 2019, în biblioteci numărul vizitatorilor activi a scăzut de la 16139,1 mii în 2015 până la 13294,5 mii în 2019, în muzee numărul de vizitatori a scăzut de la 1,0 mln. - în 2015 până la 0,8 mln. în 2019.

Totodată, urmare a constituirii grupului de lucru și examinării practicii internaționale în privința politicilor culturale naționale, s-a constatat că Republica Moldova este una din puținele țări, raportând la practica țărilor europene, care nu are un plan național de susținere și încurajarea participării copiilor și a tineretului la activități culturale și manifestări artistice.

Din experiența anterioară de implementare a politicilor culturale pentru tineri, s-a dovedit insuficiența măsurilor întreprinse pentru stimulul de implicare în activități culturale a copiilor și tinerilor, ceea ce a generat reducerea abilităților educaționale și stagnarea progresului intelectual al acestora.

O analiză comparativă a legislației europene privitor la susținerea educației și implicării în activități culturale a tineretului ne oferă exemple de practici efective, demne de urmat. State ca Franța, Italia, Germania sunt parte dintre statele membre care se înscriu

în lista țărilor care susțin o educație integrată, oferind elevilor bonuri/vouchere/tichete/cupoane culturale. În Franța este lansat programul „*Culture pass*”, aplicație pentru *smartphone*, ca un serviciu de creditare a segmentului cultural. **Italia**, oferă un cadou pentru ziua de naștere tuturor cetățenilor săi, când aceștia împlinesc 18 ani: un **voucher/bonus cultural de 500 EUR**. Adolescenții din Spania, care împlinesc 18 ani în 2022, vor primi un voucher de **400 de euro** pentru a-și putea procura cărți, bilete la concerte și la cinema. În **Slovacia**, voucherele de cultură sunt o contribuție direcționată pe care statul o oferă pentru îmbunătățirea accesului la cultură pentru elevii școlilor primare și gimnaziale și pentru personalul pedagogic al acestor școli.

În contextul analizelor efectuate, se propune modificarea cadrului legislativ întru crearea și implementarea programului de vouchere culturale pe plan național. Scopul implementării programului este îmbunătățirea accesului tinerilor la serviciile și produsele culturale pe întreg teritoriul țării, participarea în domeniului cultural și creșterea coeziunii sociale, promovarea și dezvoltarea valorilor culturale, îmbunătățirea ofertei culturale, creșterea transparenței finanțării activităților culturale, încurajarea consumului și a mobilității culturale.

Prin proiectul actului normativ se urmărește și introducerea noțiunii de „casă de cultură” în Legea culturii. În Republica Moldova activează peste 1200 case de cultură, iar activitatea acestora este reglementată doar de Ordinul Ministerului Culturii nr. 121 din 13.04.2006 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de activitate a Casei de Cultură. În nici un alt act normativ nu se mai regăsește noțiunea de „casă de cultură”, decât în Ordinul Ministerului Culturii nr. 121 din 13.04.2006, care nu mai este actual și nu se potrivește cadrului juridic actual.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

4.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea

elementelor noi

Inițiativa legislativă propune operarea unor completări la Legea culturii nr. 413/1999, iar principalele prevederi și elemente se referă la principiile organizatorice și financiare a Programului național "Voucher Cultural". Aspectele de bază țin de completarea Legii prenotate cu noțiuni noi și norme ce vor asigura implementarea Programului național "Voucher Cultural", condițiile de acordare și utilizare a contului virtual, subiecții acestui Program, modul de finanțare și responsabilitățile Guvernului.

Pentru implementarea Programului Ministerul Culturii va elabora planul de acțiuni, va întocmi lista serviciilor, bunurilor culturale și va identifica organizațiile prestatoare de servicii, selectate în baza unui regulament stabilit de Guvern.

Prezentul proiect introduce definiția legală a "Casei de Cultură". Odată cu introducerea noțiunii de „casă de cultură” și intrarea în vigoare a modificărilor la Legea Culturii, Guvernul Republicii Moldova urmează să elaboreze un Regulament-cadru care va stabili cadrul normativ pentru crearea, activitatea, forma de organizare și administrarea caselor de cultură.

Adoptarea proiectului de lege va contribui la accesul tinerilor la serviciile și produsele culturale pe întreg teritoriul țării, precum și va încuraja consumul și mobilitatea culturală. Totodată, teatrele, cinematografele, muzeele, librăriile și alte organizații culturale vor fi sprijinite spre îmbunătățirea activității artistice și manageriale.

5. Fundamentarea economic-financiară

În bugetul Ministerului Culturii pentru anul 2022 sunt prevăzute alocații bugetare, în volum de 10.000,0 mii lei, pentru implementarea prevederilor prezentei legi. Prin urmare, realizarea proiectului nu necesită mijloacele financiare suplimentare și se va efectua din contul și în limita alocațiilor prevăzute în bugetul Ministerului Culturii.

Totodată, Ministerul Culturii, ca organ central de specialitate, responsabil de elaborarea, promovarea și asigurarea realizării

politicilor în domeniul dat, va estima și va lua în considerație numărul de beneficiari și costurile Programului, atât la etapa elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2023-2025, cât și la etapa elaborării proiectului bugetului de stat pentru anul viitor.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea și punerea în aplicare a prevederilor proiectului impune necesitatea aprobării unor acte normative privind implementarea acestuia.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile cadrului legal în vigoare.

Deputați în Parlament

Marcela Nistor